

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A DEBRECZENI SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször. u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 öt hasábolj pentlor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többiában megjelölt hirdetéseknek leengedés történik. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. A hirdetések a szerkesztői irodában vétetnek fel. Az előfizetési s hirdetések pénze a kiadóhivataltal, a lap szellemi részéhez tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába a városháza épülete alatt (Rózsater) címzendők.

Előfizetési feltételek:
 helyben határozott időre vagy vidékre postán küldve.
 Egész évre 10 frt.
 Félévre 5 frt.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt.
 Előfizethető helyben a kiadóhivataltal, a városi könyvtárban, (városi épület, az udvarban balra) azután Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésükben, vidéken a postahivataloknál.

Az ujmegye kérdéséhez.

I. Debreczen, jan. 25.

Lapunk folyó évi 14-dik és 15-dik számaiban közöltük volt Tury Sámuel urnak „Hajdumegye, vagy Szabolcs-Hajdumegye” czimvel ellátott cikkeit, s igértük, hogy az e cikkekben előadottakra vonatkozólag megjegyzéseinket megteendjük.

Mindelőtt ezírkör azon vadszerű kifejezésére kell reflektálnunk, hogy szerint ezen, az 1874-dik év végső hónapjaiban oly nagy lelkesedéssel felkarolt kérdésben azóta mi sem történt volna. Valóban igaz van ezírkör urnak, hogy hirlapilag minél kevesebb történt: arról azonban biztosíthatjuk, hogy azok, kik ez ügyet megpendítették, s kik az irányban 1874-ben megindított mozgalomnak főtenyezői voltak, azóta is elkövettek az illetékes helyen mindent, mit az ohajtott siker biztosítására szükségesnek láttak, s ha e lépések nem lettek hirlapi megbeszélések tárgyává téve, annak mindenesetre meg voltak és megvannak alapos indokai.

Az igen tisztelt ezírkör ur a Hajdumegye felől hallgatás okát első cikke végén egy új tervnek megszületésében véli feltalálni, s ez új terv a Hajdukerületnek az egész Szabolcs-Hajdumegyevel egyesítés, Szabolcs-Hajdumegye név alatt, Debreczen székhellyel.

E tervet ismertetük mi is, a mennyiben egy eshetőségnek kormánykörökben való felemelését tervnek lehet nevezni, annak azonban nyilvános megbeszélését nem tartottuk iszószerűnek: míg ma, a midőn Tury Sámuel ur e tervvel, mint positivummal lép fel, elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy ezen tervet tekintetben nézetünket annál inkább elmondjuk, mert azok nem minden tekintetben egyeznek meg a t. ezírkör uréval.

Mielőtt azonban Szabolcs-Hajdumegye kérdésére áttérnénk, legyen szabad néhány szóval elmondanunk annak szükségességét, hogy Debreczen város a bekövetkező rendezés alkalmával megyei székhellyé kell hogy tétessék, és pedig nem csupán helyi, hanem és főleg országos érdekek szempontjából.

Debreczen város évszázadok óta a magyarság ősfészke, a magyar nemzetiség egyik megtörhetetlen védőbástyája, a tudomány, az ipar, a kereskedelem gyönyörű pontja s mint ilyen, egyik legértékesebb gyöngyve Szent István koronájának. Debreczen erős helyi központ volt már azon időkben is, a melyekben léte, a területén portyázó ellenséges csapatok által majdnem napról-napra kerdőssé volt téve. És Debreczen az idők folyamán át önére jött fejlődött, izmosodott, s elérte ugy is mint tudományos székhely, ugy is mint gazdasági, ipar és kereskedelemmel foglalkozó város az előhaladásnak azon fokát, melyen ma áll, és a mely e város fejlődési s életképességének megdönthetetlen bizonyítéka.

Debreczen városát megszokta már a magyar nemzet a legnagyobb magyar városnak tekinteni, bár e névre ma már, a lassan számlánál fogva nem is tarthat jogot: hanem legnagyobb magyar városnak tekintetik azért, mert legmagyarabb, s a mellett

A „Debreczeni Ellenőr” társzaja.

ELTÜNT.

Elbeszélés.
 Írta: STRECKFUSS ADOLF.
 ELSŐ RÉSZ.
 (19-ik folytatás.)
 (Folyt. köv.)

A grófnő nem felelt, arcáról eltűnt a szín, nem tudta kiálalni az igazságot, az összes vizsga tekintetét zavarodottan nézett másoldára.
 „On sem felel grófnő? folytató az igazságot?”
 „Gondolja meg hogy én csaknem gyantom a mi önköz között történt. Nem szabad elfelednie, hogy én hadközlő férje ágynál ültem, és hogy ő teljes bizalommal ajándékozott meg. Én tudom halálának okát, én irtam le az általa mondottól végredeletet. Én tudom hogy Oszwald gróf e végredeletre daczára megörizte hi szivében Delmenhorst iránti gyermekkori szerelmét. Teljes

tudományos intézetei, ipara, gazdasága, kereskedelme mindgyárt az ország fővárosa után sorozzák, jelentőség tekintetében. Csak hazafias kötelességet, és pedig tartozó kötelességet teljesítend Magyarországnak akkor, ha ezen Debreczen, melynek fényes múltja, s a haza iránt kötelességhovatlan érdemei vannak, — most, a midőn a változott viszonyok és körülmények más tényezők közreműködését követelik meg, hogy valamely város fejlődési képességét és jelentőségét megtartsa, — mindazon tényezők birtokába juttatandja, a melyek nemcsak most létező előnyeinek megtartását, hanem egyszersmind azoknak a kor által követelt gyarapítását lehetővé fogják tenni.

E tényezőket ma csak egy teheri magáéva Debreczen városa, ha, mint helyi központ magában fogja egyesíteni az öt körülvéő, s a minden más viszonyok tekintetében már századok óta reá utalt vidék közgazdaságát, törvénykezését, a mi ma, alig történhetnék meg másképen, — mintha Debreczen megyei székhellyel tüzetnék ki.

Hogy e megye az eredetileg tervelt Hajdumegye, vagy az újabban rebesgetett Szabolcs-Hajdumegye legyen-e inkább, — arról jövő számunkban fogunk szólni.

— A „Független Polgár” tegnap száma következő táviratot közli:

Zágráb, jan. 22. (A „Független Polgár” magántávirata.) Egész Zágráb rendkívül izgatott. Az itteni menekültek Bugrovicba szaladtak. Bugrovicban tegnap óta tart a csatazaj. Negyven katonát vertek vissza a falusiak és a menekültek. A zendülés a harminczad fizetés okozta. Megbizottak járnak erre. Azt hallom, hogy a hercegovinai lázadók keze működik benne, melyvel a magyar-osztrák intervenciót meg akarják akadályozni. Ma este háromszáz főnyi hadesapat ment ellenök. Egyelőre csend van. Hubmayert halálra keresik. Innen sokan távoznak. Ugyanekes e lapok tegnap száma a horvát zendülésről vezérezkízik.

E nagyborderejű hírek megerősítését azonban háiban keressük a tegnapi esti lapok táviratai között, s így az egészek hiteltelenségét kénytelenek vagyunk kétségbe vonni.

— A képviselőház tegnap a fegyelmi eljárás módosításáról szóló tjavaslatot tárgyalta.

Támadásban a javaslat a szélbaltól részült, mely a miniszteri önkény diadalát látja abban, a jobboldali ellenék elfogadta a javaslatot, melyet déli 12 óráig Balogh Károly támadásai ellen Tisza védezt. Tiszának dében Simonyi Ernő kezdett felelni. A jobboldali ellenék nézetét — röviden — Kállay tolmácsolta.
 Az iles későbbi részeiben a fegyelmi javaslat egy általánosságban, mint részleteiben maradt, az iles végén 1 órakor — Tisza bejelent, hogy Madarász váms bankügyi interpellációjára szerdán felel. A válasznak nagy kíváncsisággal néz elébe az egész haza.

— Rövid hírek. A vasuti kártellek kérdése, mely már két év óta foglalkoztatja a magyar kormányt és közvéleményt, tegnapelőtt megoldást nyert, egy Péchy miniszter előlétele alatt tartott értekezleten. E hír politikai életünk egyik legfontosabbja s kormányunk életképességének csatlakozási bizonyítéka. — Trefort Agoston közoktatási miniszter legkö-

bizalmat kívánok öntől: Ösmeri hallgatagságot, azon szomorú események felől soha egy szó sem jött ki ajkamon, hanem gondolja meg, hogy kötelességem lenne megfontolani, ha szükséges lenne hogy másfél nem öngl nyerem meg azon közleményeket, melyekre kutatásaimban szükségem van.
 „On fenyeget?
 „Igen, s nem kétkedem fenyegetésem valószínű, ha tennem kell, hogy férjének halálós ágán tett ígéretetnem beváltassam.
 „E fenyegetésre nincs szükség, mintán elvoltam határozva ont teljes bizalommal ajánldekozni meg.
 „Annál jobb! Akkor hát elfogja mondani fiávali utolsó beszélgetése tartalmát.
 „Jó! De akkor, egy kissé vissza kell menjnem. On ösmeri férjem végredeletét, on tudja, hogy nekem kötelességem tette, hogy soha se egyezzem bele Oszwaldnak Delmenhorst Nataliávali házasságába, ez oly kötelesség, a mit végredelekezés nélkül is megtehettem volna, mert miképen egyezhetném abba, hogy fiam Delmenhorst Miksa leányát emelje fel nejeül.
 A grófnő színdetett tartott, várta, kissé negyelyezett hangon mondott szavaira az igazságügyi tanácsos helybeuhagyását. Ez azonban hallgatott. Ez könyökét térdére támasztva, ru-

zelebb tett jelentést ő felségének a nazarénusok és polgári házasság ügyében. Valóban örvendek, ha ezen hír a fontos kérdések megoldásának előhírnök lenne. — A bécsi sógorok ugyancsak biztatják egymást, hogy nem engednek a bankügyben Magyarországnak semmi kedvezményt. Nem lát, a manót? Nem is kell nekünk kedvezmény, csupán jogunk.

FŐVÁROSI HIREK.

— A királyné anyja betegsége iránt, minden aggodalom megszűnt: a napi jelentések sem adnak ki többé: maga a felségesség asszony, ma vagy holnap Budapestre érkezik. **Gr. Kreith** Belának a fő vagy gőz-erő pótlására alkalmazható találmánya azon alapszik, hogy a víz és szél erő által sürített lég, egy nagy kazánba gyűjtik, honnan az kisebb kazánokba vezetvén, jó- vagy gőz-erő helyett alkalmazható. **A gazdasszonyok** vasárnapi álarozos bájja, rendkívül sikerült. A termék zsufolva voltak, bájos előkelő hölgyek s politikai capacitások oly szép számmal voltak képviselve, hogy egy két bál kivételével alig láttak még ennyit a farsangon. **Seidler Jozsef** szombaton este nyolcz órakor, a bécsi utca szögleténél, egy bérkocsis elgázolta. **Egy Reiter** nevű bérkocsis, Herman ferenczéri korcsmájában, gyilkossági merényletet követett el, két Steiner és Szemer nevű terenzvárosi háziúr ellen. Az egyiknek homlokára, másinak pedig szájába lött, azonban a sebek nem halálosak. A gyilkossági merénylet oka bosszu volt.

VIDÉKI HIREK.

— **Kaposvárt** Szokolay Dániel a Herceg Eszterházy javak kerületi főügyésze, e hó 17-én, munkás életének 69 évében elhunyt. — **Keekemén** család a legközelebb előadott „Kintornas család”-ot a közönség igen jól fogadta, bár a mint írják, e műve Tóth Edének, nem csak hogy messze áll a „Falu rossza” megett, de egy közönséges szimni kelleivel sem bírte keltelesen. — **Győrött** a jogszábt minden tekintetben sikerült, a tiszta jövedelem 165 frt, 26 kr. és 6 drb arany. — **Sz. Iván** egy huszár pisztolyát mutogatván házi gazdájának, az véletlenül elsült, s a golyó a házigazda bordái között furódott át, minek következtében nem sokára meghalt. — **Szegeden** az orsz. dalrúnepejlyt, valószínűleg augusztus vagy szeptemberben tartják meg, az iparkialítás alkalmával. — **Kassán** Vojnovics Iván, a 6-ik huszárezredre, f. hó 19-én, élete 45-ik évében meghalt.

Debreczen, január 25.

Miolta Andrassy gróf jegyzéké az európai hatalmakkal közöltetett, a „magas politika” fele frakkjai folytonosan rágódnak a felvetett kérdésen, s habár sokan hiszik, hogy ezen actiónak már vége, tulajdonképen még most kezdődik az.

Anglia mindögy állam volt, mely szerezett magáról sok beszéltetést, s tagadhatatlan, hogy tulvitt övátosságának az sikerült mások is, de főképen most, midőn még folytonosan késik az Andrassy-nak adandó felelettel, s okot ad a sokféle kombinációkra.
 Miut a hírlapok hinni szeretik, Anglia elfogadja ugyan „általánosságban” a reformjavaslatot, s hozzá járul az európai hatalmak azon óhajához, hogy a béke helyre állítsassék. A mi pedig a módot és eszköztört illeti, Anglia teljes szabadságot tart fenn magának, Anglia magatartását leghebbeben jellemzi a „Temps” mely szerint az angol kabinet csatlakozásának és actiójának feltételei ezek:
 „Az ottomán birodalom integritásának fenntartása.
 A szultán függetlensége a fölkelőkkel és a hatalmakkal szemben.
 Andrassy gróf reform-tervezete egyszerű észrevételek és tanácsok alakjában terjesztessék a szultán elé, melyeket szomszédoságunkal fogva érdekeltek barátok adnak neki oly czézből, hogy a béke az ottomán területen helyreálljon.
 Semmiféle collectiv jegyzék ne terjesztessék.

arczát nagy kezére nyugtatta: csaknem mozdulatlanul ült ott, csak arczimai működtek, az adtak vonásának a legkülönböztetű kifejezést.
 Mintán a helybenhagyás elmaradt a grófnő folytató:
 „On tudja, hogy elhalt drága férjem, Oszwaldnak Delmenhorst Nataliávali leendő özsekkélese elleni utálatában annyira ment, miként végredeletében elhatározta, ha Oszwald szülei akarata ellenére az öszekötöttest valaha létesítenék örökségében — mintán az első szülöttöt illető birtokot töle eleven nem lehet — megszorítottassék, s az atyai vagyon Herbert fiama szálljon.
 „Ezt mindezt tudom, mondá az igazságotügyi tanácsos — s azt is tudom, hogy Herbert gróf — ha Oszwald örökös hátrahagyása nélkül mulnék ki — ezenélel még az első szülött birtokos is örökölné. — Mindenesetre nem nagy örökség, mert nem sokat jövedeltem, hanem még is csak elsőszülöttet illető birtok — Nem térne on Oszwaldnál utolsó beszélgetésére?
 A grófnő vonásai rögtön elváltoztak. Fakó sárgáság terült el arcán. Meredt tekintettel bámult az igazságotügyi tanácsosra.
 „Mit jelentenek e szavak?” kérdé nem biztos hangon.
 „Semmit méltóságos grófnő, viszonza az

szék elő. Mindenki hatalom szóbeli jegyzékkel éljen, melyet nagykövete olvas fel.
 Mihelyt a szultán elfogadja a hatalmak észrevételeit és hajlandónak mutatkozik azokat figyelembe venni: a hatalmak pressiót gyakoroljanak a fölkelőkre és a belgrádi és csetinjei udvarra.
 Ha a fölkelők nem raknak le a fegyvert, és ha tavasszal az ottomán haderő nem lenne elégséges a fölkelés elnyomására: felajánlhatók Ausztria jó szolgálatai katonai segítség alakjában. De az osztrák intervenciónak csakis a szultán megegyezésével, az ő nevében és érdekében lehessen helye.”

Mi ez?
 Ez Anglia övátossága. És talán két-színűsége is. Nem jelent egyebet, minthogy Anglia bele is egyezik, nem is. Olyan „mosom kezeimet”-féle politika. Általánosságban elfogadja, de részleteiben nem. Azaz: elfogadván a javaslatot, magának teljes szabadságot tart fent.
 Igen helyesen nyilatkozik ez eljárásról egy berlini lap:
 „Mi nem hiszünk a török uralom örökévalóságában. De a politikának a jelenleg meglévővel kell számolni és Andrassy javaslatában a nyugati hatalmak kifejezett akarata az, hogy Törökország külső statusquoja reformok és a pacificatio által fenntartassék sértetlenül. Ha igaz az, hogy Anglia általánosságban elfogadta ugyan a javaslatot, de a részletekre nézve magának külön állást tartott fenn, — ez bizonyára oly eljárás, mely a békés Európa helyesítését ki nem érdemelheti.

Egy külön politikai jelez ez, mely a politikai Európa nyilvános utján kívül még más utat ösvényeknek is akar járti.
 Tán járni maga, de járni mást is. — Jártni Ausztriát és Magyarországot Azon passzus, mely Ausztria-Magyarország katonai segítségére vonatkozik, nagyon furcsa. Önkénytelen eszárba jut az embernek az a macskajel, mely kikaparja a gesztenyét, hogy megegye — Anglia.
 De már olyat nem teszünk. Hogy mi az európai hatalmasságok érdekében Hercegovinában vesztogessük föl a vért, a min d r a g, s dobjuk a sárba pénzünket, a min d r a g, az nagyon furcsa volna s gondoljuk, nagyon teteszenk Angliának, mely taláná magát a figyelmes szemléző szerepében mindaddig, míg Ausztria-Magyarország nem kérné a háború költségeit. Akkor aztán ott a Rubikon.
 Ausztria-Magyarország nem akar hódítani. letnek valók. Mi marudnak esndesen, mert nekünk b e k e k e l l. S é p n azért nem kell nekünk kell a béke. S ha oly nagyon kell a béke, vajon miért zavarának azt meg, plána c z é l nélkül s csupán azért, hogy az európai hatalmasságoknak álmuk csendes legyen?
 Kend az az — Alvinczi?

A DUNA.
 Nagy veszély fenyegeti Budapestet. Az 1838. évi árvíz réme újra megreszketteti a sziveket, s az árvíz ország remege néz arra a nagy urra, mely most mindenkinék parancsol: a Dunára A víz állásáról a „N. H.” következőleg ír:
 Budapest, 1876. jan. 24.

Tegnap egész tavaszi napunk volt. A boltzat kékjét egyetlen felhő sem árnyékolta s a teljes pompájában ragyogó nap oly melegen süttött, hogy — hallatlan januáriusban! — majdnem terhére volt a járó kelőknek, felolvasztván az utcák megfagyott sarát, s a háztetőkről a havat, mely a járó-kelők nyakába csepegett. Utcára is tödült az egész világ, s természetesen első sorban a Duna partjára. A mit azonban ott látott, az se meg nem vigasztalta, se újabb aggodalomba nem ejtette, mert a Duna jege, daczára a nap forró sugarainak, ugyanazon mozdulatlan, merev állapotban volt, mint tegnap. Abban azonban mindenki egyetért, hogy ha e rendkívül enyhe idő még csak pár napig tart, jobbra vagy rosszabbra, de a fordulatnak csakhamar be kell következnie.
 Tegnap reggeltől esti 9 óráig egy hüvelyknyit áradt a víz, ami már az ovdásznak volt következménye. Kedvező körülmény Buda-

VIDÉKI LEVÉL.

H-Had-ház, 1876. jan. 24.

Tekintetes Szerkesztő ur!
 A „Debreczeni Ellenőr” 18-ik számában újra megemlekezett rólunk Sulyok Péter ur, s legelőször is örömet fejezte ki a felett, hogy — miután őnközleménye nem maradt felelet nélkül — közülünk is került irástudó ember, kijelenti azt is, hogy ez lesz első és utolsó válasza. — Irja még nevezett levelező, hogy bár nem akarja állítását visszavonni, de a dolgot nem úgy értette, s ezért a hiteles adatok közlése helytelen és jogtalan volt.
 Mi elhisszük, hogy válszunk Sulyok Péter urat mód nélkül megörvendeztetve, de azt meg Sulyok Péter ur higye el nekünk, hogy több egyént azok közül, kiknek épen hódolattait akarta jelezni, kellemetlen helyzetbe hozott, ezért Sulyok Péter ur mindenesetre megrovás alá esik. Mi tölünk telhetőség igyekeznünk politikai ellenfeleinknek is barátságosan megenni, nagyobb bajunkat egymás közt kiegyenlíteni, nem pedig egy nagy közöség elé vinni; ez nem telik Sulyok Péter urnak, karja magát, jól eltszi a sulyokot, s megulykolja nem az ellenségét, hanem saját védezczeit Ugyan hogy lehetett Sulyok Péter ur ilyen vigyázatlan sulyok?!? I mondhatnám „rosz egy sulyok.”

Felette sajánjuk, hogy Sulyok Péter ur saját szavait nem úgy értette, mint azokat saját maga írta, üdvös lett volna — ezeket elre tudva — levélet, mint a classicusokat magyarázó jegyzetekkel kísélni, mert hogy minden

használta fel, miként Bördiczben titkos látogatásokat tegyen, hogy ezt tette bár Delmenhorst ur is a legszigorúban eltiltotta házatól, hogy részint a bördiczi kastély parkjában, részint magában a kastélyban titkos összejövetelel voltak Nataliával, hogy a játszósrán iránti gyermeki szeretetből az évek során a szép leány iránti forró szenvedély nőtt fel, egy szenvedély, mely annyira uralkodott rajta, miszerint el volt határozva minden akadályt legyőzni, csak hogy Nataliát nevéje tehesse. Midőn véletlenül megtudtam, amit odig nem is sejtettem, kererű szemrehányásokat tettem neki, felemlettem, hogy önmagának s atyja emlékének tartozik azzal, miszerint Nataliával minden társalgást megszakítson, figyelmeztettem rá, mily következményei lesznek az atyai parancs nemiszteleésének, hogy első szülöttet illető jelentéketlen birtokra szorítottan nem élt meg állásához képest, hogy szülőkkel és nyomorral kell küzdenie. — Kinyilatkoztatam, hogy ön kötelességemhez ha maradok, és sohasem adom beleegyezésemet e természetellenes összeköttetésbe. Ilyenforma első beszélgetésem Oszvalddal akkor volt, midőn az egyetemről Ebensebe visszatért.”

(Folyt. köv.)

— A földpálya nagyságáról. — Neményekről. stb. XVIII. füzet. I. — Az élet forrása, törvénye. Az örökmozdony. — Az ugynevezett hóanyag. — Külső és belső mozgás. — A mozgás hová a világűr-ülés. — Az álló csillagok és a zodiacus fénye. — Kozás július 18-án 1860. — A napfogyatkozásokból stb. és az élet. II. A sötét csillagok. — Az üstökösök. — Hogy lehet megmérni a fény. — A nap mint az élet. — Igazságügyi rendeletek, kereskedelmi törvénykönyv vonatkozó rendelkezéssel. Ara feladatár a métermértékkel iskolai használatra. Szerkesztő: Egyszersmind pótszerkesztő: Módszeres utmutató 10 kr. Ólósó könyvtár 15. — Füzet. Szerlem és hiúság. — Zsigmond Füzve 30 kr. — Szomorujáték öt felvonás. — Fordította Szász Károly. — Füzetek 40 kr. 18 füzet. — A lakótelepedése. Irta Dr. Magyar nemzeti vére.

GYES.
 dve. Egy furcsa per foglansan tárgyaltni. Vádlo: szt. clondi állatsergelet Bertold ur, svájci, ki vadász. — Az állat gyűjtemény egy éve Marsart urnak gyönyörű a miért érte 800 frankot medvével elszállítok, de ez Marsart ur azt állítja, helyett egy medve-takaróba állítottak ki, mihelyt egye-ajánlotta magát. Ezen czéjből bizonyítékokat

színház.
 15-dik szám.
 nuár hó 25-én
 lakik:
TELETES UR
ERVEI.
 felvonásban.
 fő: Szabó Antal.

adó:
 ujsoron, a galamb- ujonnan cserepezett

itezésben 1154-dik sz. az, 3 szobával, 2 kanyag tengeri göróval nyilas földel.
 tésben 3 nyilas földel, pajtával; végre a libabias libaföld — Végre eladó. — Mindezek lett eladók, esetleg átható. — Irkezheth

VI. N. Váradiól Budapest s Bécs felé
 N-Várad 10 óráig 11.30 óráig
 B-Ufalu 12.30 óráig 1.30 óráig
 P-Lodany 1.30 óráig 2.30 óráig
 Cegled 2.30 óráig 3.30 óráig
 B-Ufalu 3.30 óráig 4.30 óráig
 B-Ufalu 4.30 óráig 5.30 óráig

III. Bécs s Budapestről N. Várad felé
 Bécs esakly. ind. 8.18 este
 allam v. 8.28
 Budapest 8.30 reggel
 Cegled 10.21 reggel
 P-Lodany 10.23 reggel
 B-Ufalu 11.23 reggel
 B-Ufalu 11.23 reggel
 B-Ufalu 11.23 reggel

bajnák a magyarzó jegyzetek hiánya az oka, ez már bizonyos. Ez idők szerint azon állítunk, hogy a volt „páratlan idő” alatt a város vagyonában 10,000 forint károsodott meg, akármilyen helytelen volt is — Sulyok Péter ur szerint — ezafelatra vár: azt mindenki belátja. — Ugyan már hogy lehetne Sulyok Péter ur olyan — hogy is mondjam — rossz szívé, hogy pennáját éppen most tegye le, mikor arra leg több szükség van, s e vádat egészen az annyira magasztalt időszak embereinek vállaira hagyja? U többi levelét a mi hiteles adataink megdöntőjeül nem tekinthetjük, mert hiszen csak azt mondja rólok, hogy azoknak közlése helytelen és jogtalan volt. Egy sulyoktól ez is elég, de Sulyok Péter urtól nagyon kevés.

Mi hiszünk, hogy Sulyok Péter ur nem tesz úgy, mint Pharaó, aki csak megkeményített szívet az irás szavai szerint, de meg nem lágyította, o meg fogja a magáét lágyítani is s így lágy szívet tollat ragadva kiigazítja a mi hiteles adatainkat, ha talán tévedtünk (?) volna, mert hiszen tévedni emberi dolog.

Tisztelettel maradtunk a már előzőleg közölt válaszban megnevezettek.

N API H I R E K.

Kovács Lajos ur, Debreczen város volt polgármestere, mint arról értesülünk, utólagoslag folytán ágyban fekvő beteg, s ma délután 5 órakor tartott felette orvosi tanácskozás.

Gelenczy Pál reáliskolai igazgató urnál ma, névnapja alkalmából a reáliskola tanárai testületileg jelentek meg, s adták át szeretett vezérüknek szíves üdvözlőket. A reáliskola növendékei pedig egy gyönyörű ezüst tüllel lepték meg, mely Lőrincsik László fiatal aranyműves műhelyéből került ki.

Körsi Sándor jogtanár ur, a közkeveltségnek örvendett practicumól ma tartotta meg e felhívás utolsó óráját.

A kir. törvényszék mai napon tartott végválasztásán Zeffler József, Faragó József és Lukács Sándor gálos-petri lakosok tolvajság lütnyéért 1-1 havi börtönrre, — Lukács Eszter cseléd, ki itt helyben két gazdáját lopta meg, megszökött, s nár többször volt fenytve, és csak közelebb szabadult ki a Mária-nostrai országos fegyházból, — mint büntetés visszaszó másfél évi börtönrre ítéltett, — Balog Sándor n. szalontai lakosnak súlyos tetisértéért, bünterben állása büntetésébe tudatott be. Holnap azaz szerdán, Bancs István h. n. n. n. lakos, juhász, emberölési bűnyébe fog tárgyalatni, a ki múlt évi augusztus 5-én saját ipát, Déres Jánost agyonverte, — a vádló Kémery K. kir. ügyész, hivataiból kinevezett védő pedig: Debreczeni László ügyvéd leend.

A koresolyázó egylet f. hó 30-ik

nappa, az az jövő vasárnap délutánjára tervezett verseny-ünnepélyére — addig is még a részletes program közölteték, — a rendezőség felhívja a nagyérdemű közönség figyelmét, s egyszersmind azon bizalomteljes kérelmet intézi a koresolyázást iránt érdekeltek felé, hogy a versenydíjak és jutalmak összeállításához becses ajánlataikkal hozzá járulni sziveskedjenek. E jutalmidíjak elfogadására az egylet elnökek és választmányi tagjai kivül és lapok t. szerkesztője is sziveskedvén magát felajánlani. A versenydíjak t. adományozói hirlapilag fogják közölni.

A helybeli koresolya-egylet f. é. Február hó 4-én — a színházban tartandó zártkörű bállestélyre — a meghívók már szétküldtek, s miután daczára a legnagyobb gondosságnak — vagy tévesztés, vagy lakváltozás folytán fordulhattak elő esetek, hogy némelyek részére — kik meghívóra igényt tarthatnak — az nem küldetett, — felkértek, hogy e végett a bálbizottság elnökéhez (N. Csapó u. 332. sz.) fordulni sziveskedjenek. Ugyanitt a páholyok iránt is elfogadottnak előjegyzések.

Halálozás. Jedői Fehér Ferdinánd péterfia-utcai biztos alig pár heti betegsége után ma reggel jobblétre szenderült. Béke legében a széleskörű ismerősei által oly igen szeretett elhunyt porai felett!

Az utazás „a hold körül 80 nap alatt” című látványos darab, melyben Kennedy nevű elefánt is szerepel, csakugyan adatti fog színpadunkon Temesváry ur 20 előadásra kötött a népszínházzal szerződést. Természetes, hogy a helyi árak felémelték lesznek.

C. Lonka et Comp. cizme annak az új budapesti divatárakkal kereskedő cégnek, mely közelebb több helybeli előkelő családhoz intézett körlevelet, s ajánlotta magát német nyelven, s a német levélhez francia nyelvű kártyákat mellélt. Reméljük, hogy városunk hölgyvilága nem fogja pártfogásában részesíteni e céget, mely a haza fővárosában letelepedve, hazai nyelvünket oly impertinensül mellőzi.

Propper Janos ur, a debreczeni kereskedelmi középiskola helyettes igazgatója, mint halljuk, a jövő hónapban felöltök számára gyorsírási tanfolyamot fog rendezni. A tanfolyam három hónapig tart, s hetenkint három óra fog adani. 120 forint nem kis pénz mai világban. Gondolá igen helyesen azon sámsóni atyánkna, ki tegnap d. e. egy itteni kávéház helyiségében észrevette, hogy egy paraszt menyecske az asztalon felelő pénzeslárczját. Ezen gondolatjának aztán azon eredménye lett, hogy a 120 forinttal terhelt tárczát szépen zsebébe csuszátta s vele szerencsésen elhábolt. Hanem o fátum! a rendőség Argus szeméi nem kerülhet ki s már d. u. sikerült feltezeni tárczából, pénzeszlőt, — nem hiányozván abból több, mint 13 frt, mi — tekintve az összeg többi részét — nem lehet valami nagyon elszomorító a nagyrészen megvizsgált károsra.

H. Bösörményben — a mint lapunk tegnapi számában jeleztek — e hó 29-dikén casinó-bál lesz. Illetékes forrásból vett értesülések folytán állítjuk, hogy oly sokat ígért táncvizsgálat Bösörményben mostanában aligha tartatott. — A rendezőség, melynek élén az ügybuzgó kerületi főorvos Varga Géza, a casinó ezidőszereint elnöke áll, ígértét bírja a hajdu vadászok majd mind-egyike intelligenciájának, hogy e bálon okvetlen képviselteti magát, s e tudatban mindent elkövet, hogy e táncvizsgálat a hajdukérlet értelmiségéhez méltó fényes, de mégis festelen legyen. (Ha a t. rendezőség nem tudná, megszönik, hogy Debreczenből is készül bájukra vagy tizenkét fiatal ember, mit egyszersmind t. hölgyvilágunknak is figyelmébe ajánlunk).

Azon érmek, melyek az aradi 13 magyarvitéz emlékére emelendő szobor alap-tekője gyarapítására az illető szoborbizottság által verettek, — a helybeli aláírók számára a városi hatósághoz megérkezvén, kiosztásuk foganatba vétetett.

Hogy az érdemes sámsóni előjárás mily nagy súlyt fektet az ottani közbiztonságra, bizonyítja azon eset, hogy innen csavargásért hazájába tolonozott és e végett Sámsonba kísért 14 év körüli hu képes volt az ottani börtönhelyiség ajtaját sarkakból szépen kiemelni és mintha ott sem lett volna — reggelre elpárologni.

Oly vastag kőd ereszkedett tegnap reggelre alá, mely az e tekintetben példabeszéddé vált kőnap Angliában is számot tenne, s a mely tegnap egész napon keresztül tartván, hasonló czéllal máris a kiterjeszté mindeneket előfő birodalmát, s a fák ágaira mint a zöld széllyeteseit fehér lomb, a kint járó-kelő Adám-ivadékok szakállára és bajuszára pedig megzúzott varázslat gyanánt vastag rétegekben rakodott le.

Szerencsétlenség. Egy szentanna-utcai uri háznál szolgálatban álló hetes tegnap reggel a lépcsőkön lemenés közben megcsuszán, oly szerencsétlenül esett el, hogy egyik felső lábcsirontja ketté tört. — Különböző hasonló veszélynek van most kitéve az emberia minden lépten-nyomon, a gyalogjárdákon lábnyi magasságban megfagyott, s felületén az olvadás folytán gödörös és sikossá vált hóretteg miatt.

C S A R N O K.

Duna-regék.

IV. A várandós szűz. Nem nagyon messzire a holló-üregtől egy külön álló sziklászobor magaslik föl, melyet alakjánál fogva a várandós szűznek neveznek. Errol is van egy ősrégi monda. — „Egy kedves habléányka” — így regél a monda — „teljes holdvilágnál uszált a csöndes, alig sugogó víz tükörén; hosszú zöldes színű haja mint fényes aranyugár omlott szét a habokon. — A

parthoz közel, rejtett helyen ifju halászlégyény vetette ki hálóját, s csöndesen várt a Duna izlett halaira. A habléányka arra uszkálván bele bonyolodott a nem is sejtett hálóba, s elkezdett benne vergődni. Az erősebb lubiczkolást hallván, kihuzta hálóját a halászlégyény, s nagyon megröült a viczkánczó gyönyörű fehér halacsónak. Ekedelve kérte a habléányka szabadon bocsátását, de a halász keblére ölelte őt, s a léányka is nyugodtabb lett, ő is megfogta a fiatal halászt csodás szépsége hálójában; ezerszeres esküvel erősíté a halászlégyény, hogy hű marad a léányhoz; és ez hitelt adott a szavaknak.

A halászlégyény letörte a gyöngye virágot, — végre is megszegette esküit, s csakhamar faluja egyik léányához szegődött, kivél szándéka volt az oltár előtt is egybekelni. A szegény habléányka is eljött a templomhoz, szíve alatt szelremléme zálogálva, s követelte jogait. A halászlégyény anyja csábítónak nevezte s keresztet tett utjába, a léány is hátat fordított neki. Még ez nem volt elég, a pap is kijött a templomból egész ornátusában, lánczra kötött nagy vastag könyvet czeplelt magával, s átkokkal telt verseket olvasott belőle a vizvilág gonosz s elkhörzött lelkei ellen. — Sirva távozott a szép sápadt teremtés, s elpanaszolt esetét és fájdalmát a Duna mentőjének; ez meghallgatván a bánatos léányt, szánalomból szikla-szoborrá változtatta. — A halászlégyény büntetése sem maradt el. A hányzser csak úgy hely mellett evezett el halász-csónakával, — egy hallá — mintha egy kis csesemő fájalmas hangon siránkoznék. — Sokszor egész naphosszta nem mozdult meg csónakja; azon helyhez volt bűvélve. Egyszer elkésett halászás közben. A hold aranyistán sugárzott most is a habokon, melyek titokteljesen csvegették hozzá. A háló körül ismét erősebben zajlott a víz, alkalmasint ismét szép habléányka bonyolodott a hálóba. A halász elfeledte otthon reá várakozó fiatal feleségét; — erősen huzta a hálót, — de még erősebben huzta őt valami láthatatlan erő a víz mélyébe; a háló elszakadt, halvány habná bontakozott ki abból, ki első kedveséhez nagyon hasonlított, átölelte őt forró karokkal; a halász nem tudott menekülni a szoros öleléstől, a fojtó csókoktól; — agyoncsókolta, halálra ölelte őt a megcsalott habléány. — Kilencz nap múlva, elandokított hullaja a megcsalt szűz sziklászobor lábainál körben uszotta a hullámok tetején; másik kilencz nap múlva kottogva merült alá a Duna fenekére. Azóta nem hallani a csesemő siránkását.

laja. — Ugyiszintén azoknak a legnagyobb pontosság melletti felépítésére magát ajánlja. Debreczen, Burgundia-utca 314.

Ifj. Baresay Miklós építész.

Hofman Szaniszló zenemű-kereskedésében

ujonnan megjelentek:

- Taus-Album für Zither Strauss-Album 4 kécz. Brahms magyar tánczdarabjai. Aida Verditól. Requiem Verdítől. Polonaise Chopintól. Walzer Chopintól.

Ugyanott néhány száz válogatott, még keveset használt zenemű, u. m. divatos tánczsalon darabok, opera, iskolaművek és hírneves szerzők művei 50% engedménnyel eladó.

A t. bérlek kértnek a zeneművek kicserélését — ha lehetőséges — délelőtti 11—12, vagy délutáni 2—3 óra között eszközölni.

Egyszersmind felhívom a t. közönség figyelmét zenemű kölcsön-könyvtáramra. Egy havi bérlet 1 frt. Biztosíték 2.

Debreczeni színház.

V-dik Bérlet. 16-dik szám. Szerdán, január hó 26-án adatik:

GAUTHIER MARGIT

vagy: a kaméliás hölgy. Dráma 5 felvonásban.

Magyar fiuk Bécsben.

Legújabb népszínmű dalokkal.

Felölés szerkesztő: Szabó Antal.

H I R D E T É S E K.

Önkénytes végeladás.

A n. é. debreczeni és vidéki közönséget üzletlem végkiárulására hívom meg: különös figyelmet érdemelnek a következő czikkek. u. m.:

- Férfi és női ingek legnagyobb választékban. Valódi rumburgi, creasz, hollandi és ezérna ruhszak. Fehér s színes asztal és abrosz kendők. Valódi ezérna kanavácok. Színes és fehér csinvatok (gradlik). Fehér és sárga anginet. Legdivatosabb ruhászövetek. Fekete és színes Caschmírok. Fekete lüszterek igen nagy választék. Fekete és színes selymek. Posztó és wattmoll szövetek. Fehér piqnet és sinóros barchetek. Beszövött kendők és longschawlok. Beszámba vágó itt elő nem sorolható alól is végkép kiárultatnak.

A n. é. közönség becses látogatását kikérve, maradtam illő tisztelettel

SALZMANN B.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 2145. sz. a.

Kivánatra minták a vidékre bérmentve, s a rendelmények utánvét mellett a legpontosabban küldetnek.

Értesítés.

Van szerencsénk tisztelettel tudatni, miszerint üzletünket a jövő építkezési időnyre a legújabb ízlés szerinti asztalos munkák készítéséhez dusan berendeztük.

Különösen ajánljuk mindennemű pallók, és parquetek elkészítését, s lerakását, ugyiszinté többnemű kész, épület és butornunka árunkat. Összeköttetésünknek fogva képesek vagyunk bármennemű asztalosmunkát a legutányosabb árért gyorsan teljesíteni.

A n. é. közönség eddigi nagybecsű pártfogását megköszönve, azon reményben, hogy abban ezután is részesíteni fog:

maradunk kiváló tisztelettel I-só debreczeni asztalos társulat.

Műhelyiség: a vasut mellett levő homokkerti üzlet-telep.

2. sz. 7 10 1876.

KÖNYVNYOMDA. SZ. KIR. DEBRECZEN VÁROSI. a legújabb betűkkel ellátva készít: MŰVEKET minden nyelven. KÖRLEVELEKET. SZÁMLAKAT. DISZES Gyászleveleket. HIRLAPOKAT. Dísz-albumokat minden nagyságban. ÉT-BOR-ÁRLAPOKAT. DISZMŰVEKET. EGYBEKELÉSI. Üzlethelyiség létezik a városban, az udvaron balra.

Eladó:

1 ször Péterfia újsoron, a galamb-utca 3699-dik számú ujonnan cserpezett és 4 szobából álló ház.

2-szor a serházutczában 1154-dik sz. ujonnan cserpezett ház, 3 szobával, 2 kamarával, udvarán egy nagy tengeri göróval és a házután járó egy nyilas földel.

3-szor a sesta-kertben 3 nyilas szőlő, rajtalevő új cserpes pajtával; végre a libakertben hat és fél nyilas libaöld — Végre két billiárd-asztal is eladó. — Mindezek kedvező feltételek mellett eladó, esetleg a két ház bérbe is adható. — Értekezhetni tulajdonos Reiz Dáviddal.

Eladó tűzifa.

Kitünő minőségű tölgyfa három sukkos hosszu 4 köbméter 12 forint. négy sukkos hosszu 4 köbméter 14 forint. hazaszállítással nélkül, kapható és megrendelhető

Vojnovits Jánosnál.

a pályaudvarban.

23. sz. 3-10. 1876.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy nálam

Kézfogók, lakadalmak és lakomákra

megkivántató mindennemű kellékek, u. m. asztalok, lóczak, ezinezett főtő-üstök, kés, kanál és villák, mérsékelt díj mellett kikölesönözhetők, úgy kisesnyben, akár pedig 1000 személyre is.

Ajánlom egyszersmind tisztán kezelt mindentéle hegyi és bakar boraimat a legutányosabb árakon, naponként a déli órákban a pinczében, saját felügyeletem alatt.

Borok árjegyzéke.

Table with wine prices: 1875. évi termés 1 L. 18 kr., 1874. " " " " 30 " , 1869. " " " " 34 " , 1868. " " " " 46 " , 1866. " " " " 70 " , 1848. " " " " 85 " . Veres borok üveg száma. Egri 1862. évi 1.—, Villanyi vörös 1662. 1.20, Budai vörös 1866. 60, Negotines vörös 1.20, St. Julien 4.—. Bakar borok üveg száma. 1862. bakar 60 kr., 1852. " " " " 70 " , 1848. " " " " 80 " . Szomorodni üveg száma. 1862. szomorodni 80 kr., 1866. " " " " 80 " . Csemegeborok üveg száma. 1862. asszu 3.—, 1848. malaga 3.60, 1862. sonlali 1.—, 1862. villanyi Muskotály 1.20

Mindezen borok liter száma is kaphatók 02 literől kezdve nagyobb mennyiségben is.

Fehér Hermann.

Arverési hirdetés. A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közölni kezdi a 2-ik részét, miszerint a feleperes Gerzon Ödön részére, alperes Mader János és neje Szilágyi Zsuzsannától 300 frt tőke és járműkai erejűkkel foglalt ingatlanok u. m. a debreczeni 816. sz. tjkjében bejegyzett s 1500 frt becsült farragó-utca 495. sz. házas telek és 2 hold 700 □ öl ondóli föld a megkísérlett első árverésen el nem kelvén, azok a kitűzött 2-dik határidőben 1876. évi január 29-én d. u. 3 órakor a telekkönyvi irókban végreható Torók Péter által megartandó árverésen szűkség esetére becsáról alól is el fognak adani. Kikülföldi ár a becsérték; az árverés alól a telerendő bánatpénz 150 frt. A vételár 3 egyenlő részletben és pedig az első a leltéskor azonnal, a 2-dik a leltéstől 2 hó, a harmadik a leltéstől 3 hó alatt, esedékes 6%, kamatával a telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

A többi feltételek a kiküldöttl és a telekkönyvtalban megtekinthetők. Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1875-dik évi decz. hó 31-én tartott üléséből.

Hegedűs István, aljegyző.

14. sz. 3-3. 1876.